

Facultade de Belas Artes

Localización e contacto

Facultade de Belas Artes de Pontevedra

R/ Maestranza, 2
36002 Pontevedra

986 80 18 00

bbaa@uvigo.es

belasartes.uvigo.es

Equipo decanal

Decana

Silvia García Gonzalez
silviagarcia@uvigo.es

Vicedecana de organización académica

Susana Cendán Caaveiro
scendan@uvigo.es

Vicedecano de relacións internacionais

Carlos Tejo Veloso
internacional.bbaa@uvigo.es

Vicedecano de Imaxe e Calidade

Marcos Dopico Castro
mdopico@uvigo.es

Secretaría académica

Ana María Suárez Mariño
sacba@uvigo.es

Secretaría do Decanato

Maximino Villaverde Rodríguez
sdfba@uvigo.es

Secretaría de alumnado

Xefa de administración

María del Pilar Lores Baena

Posto Base

Alberto Mariño García

Teléfono: 986801805

Fax: 986801883
secfba@uvigo.es

Horario de atención ó público: de 9:00 a 14:00 h

Biblioteca

Biblioteca da Facultade de Belas Artes

A Biblioteca de Belas Artes forma parte do conxunto da Biblioteca Universitaria de Vigo (BUV) polo que se rexerá polo Regulamento da BUV aprobado en Xunta de Goberno o 27 de febreiro de 2002 e pola Normativa de Préstamo.

Fondos

A Biblioteca de Belas Artes conta con trinta e oito títulos de publicacións periódicas e dezanove mil títulos de monografías, a maioría de acceso directo na sala.

Servizos

Lectura en sala.

Préstamo a domicilio de fondos bibliográficos de tódala Biblioteca Universitaria.

O usuario terá á súa disposición na sala unha fotocopiadora de tarxeta dependente do servizo de reprografía da facultade. Os servizos máis especializados (como ó acceso a internet para buscas bibliográficas, consulta asistida en bases de datos, etc...) así como a dirección, xestión e coordinación de tódalas bibliotecas do Campus de Pontevedra atópanse na Biblioteca Central do Campus.

Técnicos especialistas

Berta Gosende Vidal (quenda de mañá)

Ana Celia Rodríguez Buján (quenda de tarde)

Dirección

Facultade de Belas Artes
Rúa Maestranza, 2
36002 Pontevedra
España

Teléfono

986 801 836

Correo electrónico

presbel@uvigo.es

Horario

Luns a venres de 8.30 h a 20.45 h

Catálogo

O catálogo recolle tódolos fondos da Biblioteca da Universidade de Vigo e pódese consultar a través de internet.

http://biblio.cesga.es/search*gag

Redes sociais

<https://twitter.com/bibbelas>

<https://www.pinterest.com/bibbelas/>

Biblioteca Central do Campus de Pontevedra

Dirección

Faultade de Ciencias Sociais
Campus Universitario
36005 Pontevedra

España

Teléfono

986 802 006

Correo electrónico

dirbcp@uvigo.es

Subdirección

986 801 996

subdibcp@uvigo.es

Hemeroteca

986 801 996

hembcp@uvigo.es

Referencia

986 802 001

refbcp@uvigo.es

Catalogación

986 802 001

cata1bcp@uvigo.es

Préstamo

986 802 002

presbcp@uvigo.es

Laboratorios e obradoiros

Obradoiros multiusos

Técnicos especialistas responsables

Fernando Portasany Fernández

Eduardo Calzado Díaz

Horario

Luns a venres de 10.00 h a 17.00 h

Estes obradoiros están a cargo de técnicos especialistas que supervisan e apoian o traballo de investigadores e estudantes, proporcionando o asesoramento técnico necesario. Os obradoiros están dotados de ferramenta de man e maquinaria específicas.

Obradoiro de metal

Maquinaria e ferramenta para o traballo en metal: ferramenta de corte, pregado, soldadura, taladro, etc.

Obradoiro de madeira

Maquinaria e ferramenta para o traballo da madeira: escuadradoras, serras de disco e cinta, cepilladora, traladros de columna, etc.

Obradoiro de cerámica

Fornos cerámicos, tornos e outros medios para o traballo en barro e a cerámica.

Obradoiro de plástico

Espazo adecuado para aplicar procesos con plásticos e resinas. Maquinaria e ferramenta para manipulación de plásticos.

Obradoiro de baleirado e outros procedimentos

Espazo axeitado para a manipulación de escaiola e materiais similares.

Obradoiro de microfusión

Espazo para técnicas de moldeo especiais, dotado de instalacións de microfusión.

Obradoiro de serigrafía

Infraestrutura e maquinaria para a serigrafía: realización de pantallas por medios fotomecánicos, sistemas informáticos, distintos medios de estampación. Cabina de pintura a pistola. Instalación para aplicar pinturas e vernices con técnicas aerográficas.

Aula de internet

A aula de internet está asistida por un bolseiro da Universidade de Vigo. Nela os estudantes dispoñen de equipamentos informáticos para a realización de traballos e de acceso a Internet para consultas relacionadas cos seus estudos.

Laboratorio de audiovisuais

O laboratorio de Audiovisuais está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos de edición dixital.

Laboratorio de informática

O laboratorio de Informática está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos informáticos para edición de imaxe dixital, 3D, deseño de páxinas Web e tratamento fotográfico dixital.

Laboratorio de técnicas gráficas

Técnico especialista responsable

José Angel Zabala Maté

O laboratorio de Técnicas gráficas está destinado á docencia e investigación. Dispón de instalacións para gravado calcográfico.

Laboratorio de fotografía e vídeo

Técnico especialista responsable

Andrés Pinal Rodríguez

Espazo de capacidade media. Dotado de diferentes medios de iluminación continua e de flash, tanto cenital coma de chan, móbiles e regulables de forma centralizada. Dispón de paredes con illamento acústico e de paneis móbiles para a elaboración de cromas.

Grao en Belas Artes

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
--------	------	--------------	-----------

P01G010V01101	Antropoloxía: Antropoloxía da arte	1c	6
P01G010V01102	Expresión artística: Debuxo-Forma	1c	12
P01G010V01103	Informática: Técnicas informáticas	1c	6
P01G010V01104	Técnicas pictóricas	1c	6
P01G010V01201	Expresión artística: Materia-Cor	2c	12
P01G010V01202	Historia: Historia da arte	2c	6
P01G010V01203	Técnicas escultóricas	2c	6
P01G010V01204	Técnicas fotográficas	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Antropoloxía: Antropoloxía da arte				
Materia	Antropoloxía: Antropoloxía da arte			
Código	P01G010V01101			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Moraza Pérez, Juan Luís			
Profesorado	Estarque Casas, Fernando Moraza Pérez, Juan Luís Ortuzar González, Mónica Ruíz de Samaniego García, Alberto José			
Correo-e	julumoraza@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Estudo da comunidade humana, dos seus comportamentos e da complexa estrutura de relacións na que a arte se desenvolve.			

Competencias	
Código	
B13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
C8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
C35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento da arte no contexto cultural.		C2 C4 C35 C37
Coñecemento da arte no contexto cultural actual.		C1 C4 C37
Coñecemento dos sistemas simbólicos e de significados da cultura.		C2 C8
Coñecemento da arte en relación a outros modos de facer, crer, coñecer e saber.	B13	C4 C37
Coñecemento de funcións da arte no contexto cultural e no ámbito social.		C4 C37
Capacidade básica para recoñecer a arte no contexto cultural.		C2 C8 C37
Capacidade básica para comprender os significados simbólicos da produción artística e cultural.		C2 C4 C37
Capacidade para o recoñecemento das estruturas *sociopolíticas nas que se inseren as obras artísticas.		C2 C8 C37

Habilidade básica para recoñecer a arte como modo de relación social.	C2
	C4
Habilidade básica para a lectura das imaxes e obras artísticas en relación ao contexto cultural e social.	C2
	C8

Contidos

Tema	
PARTE *I. Introducción á antropoloxía da arte.	1. Antropoloxías. Suxeito e obxecto da antropoloxía. Dimensións do espazo antropolóxico. 2. Antropoloxía da arte. Algúns paradoxos. Antropoloxía do traballo. 3. Antropoloxías inversas. A antropoloxía cultural nas sociedades *postmodernidad.
PARTE *II. A construción cultural da realidade e a representación.	4. Abstracción e representación. Naturalismo e *empatía. Forma: *nomadismo e sedentarismo. 5. Medo e necesidade das imaxes. *Aniconismo e *iconoclasia. 6. A realidade como mito e valor absoluto. O realismo como práctica social. O dispositivo fotográfico e o seu destino na sociedade de saber-control.
PARTE *III. A transformación da consciencia no mito.	7. Os alucinóxenos no mito. 8. Plantas, *chamanismo e estados de consciencia. 9. O himno *homérico a *Demeter. 10. *Eleusis, aproximación ao Enigma. 11. A procura do *self. 12. A mente *holotrópica.
PARTE *IV. Casos de estudo.	13. *Beuys, un caso de aproximación antropolóxica.
EPÍLOGO. *Recapitulación	14. A arte como antropoloxía sintética.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos docentes y/o divulgativos	3	12	15
Seminario	10	25	35
Resolución de problemas	10	25	35
Lección maxistral	20	43	63
Outras	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos docentes y/o divulgativos	Asistencia a charlas con debates realizados en clase por artistas en medios ou soportes non considerados na arte occidental, o que facilita a comprensión de varios dos obxectivos da materia e a valoración doutras sensibilidades artísticas.
Seminario	Actividades en grupo enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Os puntos de partida para estes seminarios xorden do traballo de campo dos alumnos e da proxección de películas e documentais.
Resolución de problemas	O alumno debe facer unha lectura comprensiva de textos sobre Antropoloxía e Antropoloxía da arte, organizar a recollida de datos do seu contexto persoal e presentalos ante os compañeiros. O alumno terá que utilizar as perspectivas propias da Antropoloxía para a comprensión do fenómeno artístico.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos básicos da materia obxecto de estudo mediante a proxección de presentacións en *PowerPoint que estarán a disposición dos alumnos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Eventos docentes y/o divulgativos	O profesor recomendará a asistencia dos alumnos a determinados eventos atendendo aos intereses persoais da cada alumno.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Observación da actitude e participación do alumno. Realización de tarefas en entrega de traballos.	60	C1 C2 C4

Lección maxistral	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	30	B13	C1 C2 C4
Outras	Comprensión da lectura do libro de Lourdes Méndez, *Antropoloxía de la producción artística.	10		C8 C35 C37

Outros comentarios sobre a Avaliación

Probas de avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema que os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar de forma concisa.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Alcina Franch, José, **Arte y antropología**, Alianza, 2004

Bohannon, **Para raros, nosotros**, Akal, 1992

Clifford, James, **Dilemas de la cultura: Antropología, Literatura y Arte en la perspectiva posmoderna**, Gedisa, 1995

Harris, Marvin, **Vacas, cerdos, guerras y brujas**, Alianza, 1992

Méndez, Lourdes, **Antropología de la producción artística**, Síntesis, 1995

Morris, Desmond, **El zoo humano**, Plaza y Janés, 1974

Strauss, Levi, **El pensamiento salvaje**, Fondo de Cultura Económica, 2002

V.V.A.A., **El camino a Eleusis**, Fondo de Cultura Económica, 2003

Ortuzar, Mónica, **Beuysiana**, Universidad de Vigo, 2011

Gell, Alfred, **Arte y Agencia**, Paradigma, 2016

Swift, Jonathan, **Viajes de Gulliver**, Cátedra, 2007

Recomendacións

Outros comentarios

La evaluación será continua, basada tanto en la realización y presentación de trabajos oportunamente planteados por los diferentes profesores; y podrá realizarse una prueba final. Se realizará una prueba escrita, basada en los contenidos de la asignatura, para las convocatorias de Julio y Fin de Carrera, en las fechas determinadas a tal efecto por la Junta de Facultad.

HORARIOS DE TUTORÍAS DE PRIMEIRO E SEGUNDO CUADRIMESTRE:

Fernando Casás: Luns, martes e mércores, de 13:00 a 15:00 horas. Despacho

Fernando Samaniego: Martes, de 10 a 15h.

Juan Luís Moraza: Martes de 8:30 a 10:30 e de 19:30 a 21:30; Mércores de 12:30 a 14:30. Despacho.

Mónica Ortuzar: Mércores de 8:30 a 14:30. Despacho

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Expresión artística: Debuxo-Forma				
Materia	Expresión artística: Debuxo-Forma			
Código	P01G010V01102			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Escultura			
Coordinador/a	Lapeña Martínez, María Elena			
Profesorado	Fernández Olivera, María Luísa Lapeña Martínez, María Elena Rueda López, Isabel			
Correo-e	ele@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Indagación nas posibilidades formais e estruturais do debuxo. O debuxo como maneira de ver ou crear formas e estruturas *bidimensionales e *tridimensionales. A ampliación da noción de debuxo cara a un territorio con precisión e imprecisión de fronteiras. Experimentar o debuxo como escritura persoal e selo *intransferible.			

Competencias	
Código	
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos dos procedementos, materiais e útiles do debuxo.	C9
Coñecementos básicos de métodos de produción do debuxo.	C9
	C12
	C14
Coñecemento do vocabulario conceptual e formal do debuxo.	C6
	C7
Coñecementos básicos dos sistemas naturais e artificiais para comprender, concibir e estruturar formas no espazo.	C9
Capacidade para representar conceptos e formas a través do debuxo.	C31
	C42
Capacidade para entender o debuxo como instrumento para a análise visual.	C42
Capacidade para entender o debuxo como instrumento para a creación, análise, desenvolvemento B2 e transmisión de ideas.	C31
	C42

Capacidade para captar e rexistrar imaxes a través do debuxo.	C31 C36 C42
Capacidade básica para xerar e transformar unha imaxe con técnicas de debuxo-forma	C31 C42
Capacidade para desenvolver a análise e a creación de formas artísticas.	C25 C31
Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais do debuxo.	C42
Capacidade para desenvolverse no espazo *bidimensional e *tridimensional.	C31 C42
Habilidade para a representación e a análise a través do debuxo.	C42 C43
Habilidade para captar e rexistrar imaxes a través do debuxo.	C42 C43
Habilidade para o uso da forma na creación.	C42 C43
Habilidade para o traballo en diferentes escalas.	C42 C43

Contidos

Tema	
1. Maneiras de ver.	O debuxo como instrumento de percepción e rexistro do pensamento. O debuxo como maneira de ver a forma. Cuestión de enfoque / *desenfoque, continuidade / descontinuidade.
2. Morfoloxía e *morfogénesis.	Creación de formas e estruturas permanentes ou efémeras. Representación / presentación de formas e espazos reais ou imaxinarios. Espazos de figuración e abstracción.
3. O debuxo como idea e forma orixinaria nas obras de arte.	Equilibrio e tensión dinámica en composicións e estruturas. Sentido do ritmo e movemento na relación entre liñas, manchas e espazos en branco. Cada parte en relación ao todo. Correspondencia fondo-figura. Volume e profundidade. O debuxo como forma, garabato ou columna vertebral da arte.
4. O debuxo como obra de arte	Semellanzas entre as cuestións tradicionais e contemporáneas do debuxo. Sobre as diversas maneiras de debuxar en relación á *multiplicidade de *trazadores e maneiras de ver. O debuxo como sombra, límite e percorrido. O erro como pórtico do descubrimento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	94	120	214
Debate	4	30	34
Saídas de estudo/prácticas de campo	4	0	4
Presentacións/exposicións	8	30	38
Lección maxistral	10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Estreita relación entre teoría e práctica artística. Traballos individuais ou en grupo que potencian a capacidade receptiva e imaxinativa.
Debate	Nestes debates compártense as lecturas realizadas durante o curso. Contribución oral/ escrita por parte do estudante acerca da selección particular de libros, catálogos e textos escollidos. Trátase de buscar recursos e fontes diversas para a investigación das cuestións esenciais do debuxo.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Visita ao Museo *Serralves (O Porto).
Presentacións/exposicións	Presentación final que fai o estudante dos traballos de aprendizaxe autónoma. A través dunha breve exposición manifesta os seus obxectivos, metodoloxía e resultados ante o profesor e o resto dos estudantes.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia con proxección de imaxes, cun método analóxico que busca semellanzas e puntos de contacto nas fronteiras do debuxo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballos de aula	Atención personalizada no horario de aprendizaxe presencial, no momento no que se realizan as prácticas artísticas na aula.
Debate	Debates críticos artísticos como metodoloxía de aprendizaxe presencial. O estudante comparte as súas experiencias de aprendizaxe autónoma, por exemplo, a súa selección particular de lecturas bibliográficas sobre debuxo-forma.
Presentacións/exposicións	Participación activa no horario de aprendizaxe presencial, no momento no que se realizan as presentacións de traballos na aula. Presentación do Museo Portátil. A través dunha breve exposición o estudante manifesta os seus obxectivos, metodoloxía e resultados ante o profesor e o resto dos estudantes.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos de aula	Avaliación progresiva da asimilación de contidos, do grao de resolución dos exercicios que corresponden á aprendizaxe presencial e da participación activa nas indagacións. Moi importante a asistencia e o grao de interese do estudante.	60	C6 C7 C9 C12 C14 C25 C31 C36 C42 C43
Debate	Avaliación das lecturas.	10	B2 C6 C7 C9 C12 C14 C25 C31 C36 C42 C43
Presentacións/exposicións	Avaliación do resto das tarefas realizadas durante o curso en aprendizaxe autónoma.	30	B2

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria extraordinaria de xullo: A proba consiste na presentación de todos os exercicios do curso.

Convocatoria extraordinaria de fin de carreira: A proba consiste na presentación de todos os exercicios do curso.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ARNHEIM, Rudolf, **Arte y percepción visual**, Alianza Editorial, 1979

BELJON, J.J., **Gramática del arte**, Celeste, 1993

BERGER, John, **Sobre el dibujo**, Gustavo Gili, 2011

BERGER, John, **Algunos pasos hacia una pequeña teoría de lo visible**, Ardora, 1997

DONDIS, D. A., **La sintaxis de la imagen**, Gustavo Gili, 1992

MUNARI, Bruno, **El cuadrado: más de 300 ejemplos ilustrados sobre la forma cuadrada**, Gustavo Gili, 1990

MUNARI, Bruno, **El triángulo: más de 100 ejemplos ilustrados sobre el triángulo equilátero**, Gustavo Gili, 1999

PIRSON, Jean-François, **La estructura y el objeto: (ensayos, experiencias y aproximaciones)**, PPU, 1988

VALÉRY, Paul, **Piezas sobre arte**, Visor, 1999

VINCI, Leonardo da, **Tratado de Pintura**, Akal, 2007

VV.AA., **Repentirs**, Musée du Louvre, Editions de la Réunion des musée, 1991

WILLIAMS, Christopher, **Los orígenes de la forma**, Gustavo Gili, 1984

Bibliografía Complementaria

PÉREZ SÁNCHEZ, A. Emilio, **Historia del dibujo en España: de la Edad media a Goya**, Cátedra, 1986

VV.AA., **Vitamin D, New Perspectives in drawing**, Phaidon, 2005

VV.AA., Gómez Molina (coord.), **Las lecciones del dibujo**, Cátedra, 1995

Recomendacións

Outros comentarios

Tutorías:

Fernández Olivera, María Luísa. Miércoles de 8:00 a 9:00 y de 13:00 a 15:00. Jueves de 8:30 a 10:00 y de 14:00 a 16:00.
Despacho, lolivera@uvigo.es

Lapeña Martínez, Elena. Lunes y martes de 9:30 a 12:30. Despacho, ele@uvigo.es

Rueda López, Isabel. Miércoles de 8:30 a 14:30. Despacho, isrueda@uvigo.es

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Informática: Técnicas informáticas				
Materia	Informática: Técnicas informáticas			
Código	P01G010V01103			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo			
Coordinador/a	Castro Muñiz, José			
Profesorado	Castro Muñiz, José			
Correo-e	muniz@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo o coñecemento e utilización de técnicas informáticas para a creación artística. Indagación nas posibilidades informáticas aplicadas á arte. Ficción e realidade nos modos de ver.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
C36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
C45	Habilidade para comunicar e difundir proxectos artísticos

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento dos fundamentos da informática.		C6 C7 C9
Coñecementos básicos de tratamento da imaxe dixital.		C7 C9
Coñecementos básicos de ofimática.	B2	C9
Coñecementos básicos de internet e comunicación dixital.	B1 B2	C6 C7
Coñecemento do vocabulario informático básico.		C6 C7
Capacidade de entender as aplicacións da informática ao estudo, á análise e á investigación.	B1 B2	C32
Capacidade de comprensión dos recursos informáticos aplicados á creación artística.		C31 C32 C43
Capacidade para entender o valor interdisciplinar da informática.		C34
Habilidades básicas no manexo de dispositivos e recursos informáticos.		C42 C43

Habilidade para manexar a nivel básico programas de procesamento de textos, manipulación de imaxes, navegación web e presentación multimedia.	B2	C36 C45
Habilidade para aplicar a informática en procesos creativos.		C31 C32 C42 C43
Habilidade para atopar recursos en internet e aplicalos ao estudo e aos procesos creativos.	B2	C32 C36 C42

Contidos

Tema

Creación dixital artística.	Coñecementos do vocabulario básico informático para a creación artística dixital. Aplicación do programa Photoshop en procesos artísticos. Aprender a compor e crear con técnicas informáticas.
Proxecto, proceso e resultado.	As novas tecnoloxías como principio subxacente ou fin de traxecto na obra de arte. As técnicas informáticas como un medio para desenvolver tanto proxectos, como procesos e resultados finais na creación artística.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	47	91	138
Presentacións/exposicións	8	4	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Estreita relación entre a teoría e a práctica en procesos de creación de imaxes artísticas dixitais. Traballos individuais ou en grupo que potencien capacidades imaxinativas no manexo de técnicas informáticas.
Presentacións/exposicións	Presentación final que fai o estudante dos traballos de aprendizaxe presencial e autónoma. A través dunha breve exposición manifesta os seus obxectivos, metodoloxía e resultados ante o profesor e o resto dos estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Estreita relación entre teoría e práctica no proceso de creación de imaxes artísticas dixitais. Traballos individuais ou en grupo que potencien as capacidades imaxinativas no manexo de técnicas informáticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos de aula	Avaliación progresiva da asimilación de contidos, do grao de resolución e calidade dos exercicios realizados durante o curso. Fundamental a asistencia, o grao de interese e participación activa do estudante.	60	B1 C6 C31 C32 C34 C42 C43
Presentacións/exposicións	Avaliación final de todas as tarefas realizadas na aprendizaxe presencial e autónoma.	40	B2 C7 C9 C36 C45

Outros comentarios sobre a Avaliación

As probas das convocatorias extraordinarias consisten na presentación de todos os exercicios do curso.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- DELGADO, José María, **Photoshop CS6**, Anaya Multimedia, 2012
- DONDIS, D. A., **La sintaxis de la imagen**, Gustavo Gili, 1992
- FONTCUBERTA, Joan, **Zonas de penumbra**, Actas, 2000
- FONTCUBERTA, Joan, **La cámara de Pandora. La fotografi@ después de la fotografía**, Gustavo Gili, 2010
- ISLA, José, **Ninfografías-infomanías. Poéticas fotográficas en la era digital**, Ayuntamiento de Madrid, Conde Duque, 2001
- MANOVICH, Lev, **El lenguaje de los nuevos medios de comunicación: la imagen en la era digital**, Paidós Comunicación, 2011
- MOURE, Gloria, **Sigmar Polke. Pinturas, fotografías y películas**, Ediciones Polígrafa, 2005
- STEUER, Sharon, **Arte y creatividad con Photoshop**, Anaya multimedia, 2002
- TRIBE, Mark, JANA, Reena, **Arte y nuevas tecnologías**, Taschen, 2006
- VV.AA., **Vitamin Ph: New perspectives in photography**, Phaidon, 2006
- VV.AA., Gómez Molina (coord.), **Máquinas y herramientas de dibujo**, Cátedra, 2002
- Adobe Photoshop CS5 http://help.adobe.com/es_ES/photoshop/cs/using/photoshop_cs5_help.pdf,
http://helpx.adobe.com/es/photoshop/topics.html#dynamicpod_reference,
<http://erikjohanssonphoto.com/>,
<http://www.bitsenimagen.com/chuck-close-pasa-de-pintar-pixeles-imprimirlos-galeria>,
- Valero Sancho, José Luis, **La Infografía. técnicas, Análisis y Usos periodísticos**, Universidad Autónoma de Barcelona, 2001
- Gómez Alonso, Rafael, **Análisis de la Imagen, Estética Audiovisual**, Laberinto, Comunicación, 2001
- Dawn Ades, **Fotomontaje**, ED. Gustavo Gili, 2002
- Vicente Peña Timón, **Narración audiovisual, Investigaciones**, Laberinto, Comunicación, 2001
- Carrillo, Jesús, **Arte en la Red**, Cátedra, 2004
- Medina Beiro, Jorge Miguel, **Tipografía digital**, Anaya (Multimedia), 2001
- Dough Aitken, **Broken screen, Expanding the image Breaking the narrative**, D.A.P Dist. ART.Pub., 2006
- Danto C. Arthur, **Después del Fin del Arte. El Arte Contemporáneo y el linde de la historia**, Paidós Transiciones, 1999

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Producción artística: Imaxe II/P01G010V01602

Proyectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Outros comentarios

Tutorías:

Kako Castro:

1º e 2º cuatrimestre: Venres 15:00 - 21:00.despacho Dep. Debuxo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas pictóricas				
Materia	Técnicas pictóricas			
Código	P01G010V01104			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Caamaño Fernández, Rosa Elvira			
Profesorado	Caamaño Fernández, Rosa Elvira			
Correo-e	rosaelviraca@telefonica.net			
Web				
Descrición xeral	A asignatura de técnicas pictóricas, ten como finalidade introducir aos alumnos nel manexo dos distintos métodos de creación artística, a través dos materiais. Isto está encamiñado a que el alumno adquiera un tipo de conocimientos prácticos e tamén teóricos. As clases nel aula se complementaran con proxeccións de imaxes, saídas de estudos e coloquios.			

Competencias	
Código	
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da práctica pictórica.	C12
Coñecementos básicos dos procedementos aplicados á creación pictórica.	C12 C14
Coñecementos básicos de métodos de produción pictórica.	C9
Coñecemento do vocabulario e do código pictóricos.	C5 C6 C7
Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais pictóricos.	C12 C31 C32
Capacidade para xerar e xestionar de xeito básico unha imaxe pictórica.	C31 C32
Habilidade para construír unha pintura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	C31 C32 C42 C43
Habilidade para xerar sistemas de produción pictórica nun nivel básico.	C31 C42 C43

Contidos

Tema

1- Nocións xerais sobre os materiais pictóricos: Pigmentos, colorantes, aglutinantes e disolventes. Soportes e pigmentos, colorantes, aglutinantes e imprimacións. Accesorios para a pintura.

2 - Procedementos acuosos: Acuarela. Témpera: de ovo, caseína, de goma, mixta. Acrílico. Fresco sobre táboa.

3- procedementos non acuosos oleo e encauática

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Obradoiro	2	3	5
Traballos de aula	38	43	81
Saídas de estudo/prácticas de campo	3	30	33
Traballo tutelado	3	4	7
Lección maxistral	10	10	20
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Obradoiro	É interesante que o alumno teña unha visión diferente dos procedementos, ademais dos que lle ensina o seu profesor, e se habitúe a observar distintos enfoques da realidade pictórica.
Traballos de aula	Trátase de que os alumnos adquiran un dominio técnico, en función do que queren representar, ao tempo que desenvolven unha linguaxe persoal baseada no traballo e a investigación.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Un grupo de estudantes realiza unha saída fóra do centro xunto cun profesor. Estas saídas son moi necesarias como complemento das ideas expostas na clase, así como tamén para incorporar novas formas de traballo e novas ideas.
Traballo tutelado	Trátase de que os alumnos adquiran un dominio técnico, en función do que queren representar, ao tempo que desenvolven unha linguaxe persoal baseada no traballo e a investigación.
Lección maxistral	Comprensión por parte dos estudantes dos distintos procedementos pictóricos e da súa utilización na expresión artística.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	O profesor tutelaré todos os traballos que se realicen na aula, facendo un seguimento pormenorizado dos exercicios e corrixindo in situ todos os problemas que se lle presenten ao alumnado na execución dos devanditos traballos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Unha vez corrixido, cada exercicio proposto será devolto coa súa correspondente nota ao dorso.	100	C5 C6 C7 C9 C12 C14 C31 C32 C42 C43

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación vai ser continua e realízase mediante a cualificación dos exercicios.

O programa comprende tres técnicas pictóricas básicas : acuarela, acrílico e óleo, de catro e cinco semanas cada unha, das que se realizarán unha serie de exercicios.

Os alumnos que aproben cada parte terán a nota media final superada coa súa cualificación correspondente. Aqueles/as alumnos/as que non superen unha ou máis partes examinaranse na convocatoria ordinaria de xaneiro daquelas partes suspensas.

Nas convocatorias extraordinarias de xullo e fin de carreira deberán examinarse dos mesmos contidos que na convocatoria ordinaria.

Datas das probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?ide=79>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Armenini, Giovanni Battista., **De los verdaderos preceptos de la pintura**, Visor, 2000

Balthus, **Memorias**, Ed. de Bolsillo, 2003

Bello Vázquez, F., **Gustavo Adolfo Becquer precursor del simbolismo en España**, Ed. Fundamentos., 2005

Cenino Cennini, **Tratado de la pintura**, Ed Meseguer, 1979

Chagall, Marc, **Mi vida.**, Ed Acantilado, 2004

Doerner, M., **Los materiales de pintura y su empleo en el arte**, Reverté, D.L, 2002

Gauguin, Paul, **Escritos de un salvaje**, Barral ed, 1989

Huertas Torrejón, Manuel, **Procedimientos pictóricos.**,

Klee, Paul, **Diarios.**, Alianza Forma, 1989

Matisse,H., **Sobre arte**, Barral ed., 1974

Mondrian, Piet, **Realidad natural y realidad abstra**, Barral, ed, 1973

Pacheco, Francisco, **El arte de la pintura**, Ed. Cátedra, 1990.

Renoir, Jean, **Renoir mi padre**, Ed.Alba, 2007

Rodin, Auguste, **Conversaciones sobre el arte.**, Monteávila Ed., 1991

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Pintura/P01G010V01404

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Outros comentarios

Por tratarse de unha asignatura practica, e moi necesaria a asistencia do alumno as clases, asi como a entrega de todos os traballos, indicados polo profesor.

TITORÍAS DO PROFESORADO:

Titorías: Rosa Elvira Caamaño (no despacho da profesora) luns de 12:30 a 2:30 - 7:30 a 9:30 Martes de 3:30 a 5:30 h.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Expresión artística: Materia-Cor				
Materia	Expresión artística: Materia-Cor			
Código	P01G010V01201			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Debuxo Escultura Pintura			
Coordinador/a	Hernández Sánchez, Jesús			
Profesorado	Hernández Sánchez, Jesús Ortuzar González, Mónica Rodríguez Moldes, Manuel Enrique			
Correo-e	jhs@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia constitúe unha introdución, desde unha perspectiva interdisciplinar, aos procesos de creación básicos derivados do uso dos materiais e da cor na arte.			
	Complementábase con outras materias de 1º e 2º curso que introducen ao estudante no manexo disciplinar de materiais e técnicas diversas.			
	Esta materia, que pertence á Formación Básica, é fundamental no cadro xeral da titulación, xunto a outras materias similares ("Expresión artística. Debuxo-Forma") que conforman o módulo de Procesos Artísticos, que dotan ao estudante de ferramentas necesarias para abordar e profundar en procesos disciplinares e multidisciplinares de produción artística.			

Competencias	
Código	
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos de métodos de produción a través da materia.	C6 C9 C12 C14 C31

Coñecementos dos códigos cromáticos.		C6 C12
Coñecemento da cor desde o contexto cultural.	B15	C2 C6 C36
Coñecemento do contido cultural asociado aos materiais.	B15	C6 C36
Coñecementos básicos de métodos de produción a través da cor.		C6 C9 C12 C14 C31
Capacidade para o desenvolvemento expresivo da materia.		C19 C42
Capacidade para a percepción do espazo, o volume e a cor.		C19
Capacidades para desenvolver a análise e a creación de formas artísticas.		C1
Capacidade para traballar no bidimensional e o tridimensional.		C20 C31
Habilidade para o manexo da materia desde un punto de vista estético.		C12 C42
Habilidades básicas para a manipulación de materiais diversos.		C12 C42
Habilidades básicas para a representación a través da cor.		C42
Habilidades para o manexo da cor nos seus diferentes contextos.		C12 C42

Contidos

Tema		
TEORÍAS DA COR	Percepción e sensibilidade da cor. Ollo, man e mente. Luminosidade o luz e opacidade o pigmento. A cor como feito cultural. Representación, expresión e pensamento.	
A MATERIA E A COR NA PRÁCTICA ARTÍSTICA	Organizacións cromáticas na realidade. Combinacións cromáticas na expresión. Capacidades cromáticas no pensamento. Cor e materia: realidade e representación. Materia e procesos de creación.	
TEORÍA DOS MATERIAIS ARTÍSTICOS	A materia e o material. A materia como feito cultural. O material escultórico.	
MATERIA E FORMA	Aspectos para diferenciar relacións formais.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	12	0	12
Debate	2	6	8
Traballos de aula	96	165	261
Presentacións/exposicións	4	3	7
Actividades introdutorias	1	0	1
Traballos e proxectos	5	6	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Sesións teóricas destinadas á exposición de contidos teóricos, e á presentación das propostas dos traballos e exercicios a desenvolver na aula.
Debate	Destinados á presentación e defensa por parte do estudante dos resultados obtidos de traballos abordados e propostos no aula.
Traballos de aula	Actividade nuclear da materia. Cada estudante resolverá os diferentes traballos e exercicios propostos polo profesorado. Os traballos, que terán un carácter práctico e/ou creativo, deberán realizarse e presentarse no aula (do mesmo xeito que os traballos externos e complementarios a cada un dos exercicios).
Presentacións/exposicións	Presentación oral individual dos traballos feitos por cada estudante. Está actividade está relacionada cos debates.
Actividades introdutorias	Presentación da materia, dos seus obxectivos e das actividades a realizar ao longo do cuatrimestre.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	O estudante terá un seguimento persoal dos traballos, tanto de forma individual como en grupo dentro do aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Valorarase a asistencia e a participación nas sesións.	10	C1 C2 C6
Debate	Terase en consideración a participación, así como o nivel de comprensión dos contidos de cada traballo e a capacidade de verbalización.	10	B15 C36
Traballos de aula	Valorarase a dedicación e o nivel de implicación en cada traballo, así como a capacidade de aportar solucións creativas. Ademais de valorar capacidades de adaptación do resultado final á formulación inicial proposta, apreciaranse as habilidades adquiridas no manexo formal e conceptual dos materiais e experimentación técnicas.	70	C2 C9 C12 C14 C19 C20 C31 C42
Presentacións/exposicións	Consiste na presentación oral do traballo de aula realizado. Valorarase as capacidades de expresión oral e de transmisión da proposta. A preparación previa por parte do estudante para cada exposición é esencial.	10	C2 C6 C31 C36

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia sistemática, a implicación e a participación en clase son factores imprescindibles para a consecución dos obxectivos da materia. A actividade de docencia/aprendizaxe céntrase principalmente na resolución de traballos e exercicios no aula, polo que a asistencia puntual e participación en clase son factores imprescindibles para superar a materia. En consecuencia con esta metodoloxía, establécese un sistema de avaliación contínua pola que cada estudante poderá coñecer a súa situación na adquisición dos obxectivos en relación a cada traballo desenvolvido e presentado. A recuperación en caso de non superar a materia no prazo normal que marca a convocatoria común consistirá, polo xeral, na repetición ou maior desenvolvemento dos exercicios relacionados coas competencias que non foron acadadas no seu nivel mínimo esixido.

Datos de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

DELEUZE, Gilles, **Pintura: el concepto de diagrama**, Cactus, 2007

ECO, Humberto / CALABRESE, Omar, **El tiempo en la pintura**, Mondadori, 1988

GIACOMETTI, Alberto, **Escritos**, Síntesis, 2001

ITTEN, Johannes, **Arte del color. Aproximación subjetiva y descripción objetiva del arte**, Edebé, 1987

SMITH, Ray, **Manual del Artista. Herramientas, materiales, procedimientos, técnicas**, Hermann Blume/Tursen, 2008

MOSCROP, Barry, **El gran libro del color**, Editorial Blume, 1982

SHINER, Larry, **La invención del arte. Una historia cultural**, Editorial Paidós, 2004

WITTKOWER, Rudolf, **La Escultura : procesos y principios**, Alianza Editorial, 2006

Guasch, Ana María, **El arte último del siglo XX: el posminimalismo a lo multicultural**, Alianza Editorial, 2000

Guasch, Ana María, **El arte en la era de lo global: De lo geográfico a lo cosmopolita: 1989-2015**, Alianza Editorial, 2016

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Outros comentarios

A actividade de docencia/aprendizaxe céntrase principalmente na resolución de traballos resoltos e presentados na aula. No desenvolvemento dos traballos propostos na aula coa tutela do profesorado e o intercambio de experiencias entre o alumnado prodúcese, na súa maior parte a adquisición de coñecementos e competencias.

As actividades de traballo han de ir en paralelo coa práctica activa dentro e fóra do aula en conseguir habilidades e experimentar diferentes técnicas, así como estar activos en acudir ás fontes de documentación e á información precisas.

Horas de tutorías do profesorado:

Pra. MÓNICA ORTUZAR: mércores de 08,30 a 14,30

Pr. JESÚS HERNÁNDEZ: mércores de 10,00-13,00 e xoves de 10.00 a 13,00

Pr. MANUEL RODRÍGUEZ MOLDES

Vernes 9:00 a 15:00 h.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia: Historia da arte				
Materia	Historia: Historia da arte			
Código	P01G010V01202			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Castro Fernández, José Antonio			
Profesorado	Castro Fernández, José Antonio			
Correo-e	xacastro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A Historia Xeral da Arte que veremos neste primeiro curso céntrase nos acontecementos dos últimos trinta anos, é dicir, na arte última que se foi constituindo co nacemento da postmodernidade despois de 1980. O programa divídese en once capítulos, expostos de maneira diacrónica, entre 1980 e 2011, tendo en conta as transformacións sociopolíticas e culturais tanto como as que tocan a historia da arte, a crítica e a estética. A asignatura tenta explicala actualidade artística e os seus mecanismos teóricos para tomar conciencia dun debate que se foi construindo de maneira multidisciplinar e pluricultural.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento dos períodos artísticos máis importantes e a súa evolución.	B1	C2
Coñecemento dos conceptos básicos da Historia da arte.		C1 C8
Coñecemento da arte galego no seu contexto histórico	B1	C4 C8
Capacidade de comprender a obra de arte no seu contexto histórico cultural.		C4
Capacidade para comprender a obra de arte como manifestación cultural do seu tempo.	B15	C5 C37
Capacidade de recoñecer os antecedentes históricos de obras e movementos artísticos.		C6 C37
Capacidade de recoñecer os antecedentes históricos de obras e movementos artísticos.		C37
Habilidade para contextualizar historicamente a obra de arte.		C37
Habilidade para contextualizar historicamente a arte galega	B15	C37
Habilidade para recoñecer as diferentes escolas interpretativas da historiografía artística.		C1 C37

Contidos	
Tema	
1.-A Historia da arte.	O concepto e os seus métodos de lectura.

2. O retorno á historia e o debate en torno ao fin da modernidade.	A mirada postmoderna como resposta estética. De que falamos cando falamos de Novo Espírito nos 80? Os anos 80 como pintura e os seus modelos.
3.-Tradicións e identidades na era dos xéneros diferenciados: escultura e novas tecnoloxías.	Modelos, obxectos e conceptos. O novo papel da escultura: o espazo como totalidade e as novas *utopías sociais.
4.-Os modelos estéticos despois da segunda metade da década do oitenta do século XX.	As transformacións da reciclaxe histórica: a modernidade como posibilidade de comprensión do final do século XX. Un segundo ciclo postmoderno: retorno ás narracións transcendentais (1986-2000). A nova orde estética mundial despois da Guerra Fría. Os novos contextos socio-políticos e estéticos: da caída da URSS á caída do Muro de Berlín e os novos conflitos. A nova orde mundial: Norte-Sur, eurocentrismo, periferia e globalización.
5. A estética do obxecto e as novas tecnoloxías mediáticas.	O chamado apropiacionismo. O modelo norteamericano e os seus protagonistas. Revisitando os 60: as opcións neo (minimalismo, pop e conceptual...). As novas tecnoloxías mediáticas e os novos soportes na época da desaparición de xéneros artísticos: fotografía, vídeo, cinema, electrónica, computador, internet, satélite... O mundo biónico.
6. Arte e totalidade: unha estética ideoloxizada.	As transformacións fundamentais no final do século XX: O artista e os novos compromisos. O mundo como problema. Activismo e política. As variacións no ámbito social e antropológico: o individuo como problema. O antropocentrismo e as súas dimensións sociais. A idea do corpo como metáfora ideal: a familia, o amor, o sexo, a morte e a ilusión da inmortalidade (De Eros e Thánatos ao corpo biónico), a sida, a homosexualidade, o racismo, a marxinação, a guerra, a droga, a comunicación/incomunicación...
7. Ás voltas co xénero. Un novo feminismo?	Penélope contra Ulises: a identidade e a diferenza no novo marco estético de poéticas sociopolíticas. A ruptura da visión eurocéntrica e a incorporación das periferias: multiculturalismo, mestizaxe e hibridismo. Biodiversidade e identidade no planeta global. As posicións teóricas e o auxe das bienais periféricas. Modelos: Latinoamérica, Asia e África.
8.-Novos comportamentos estéticos:	Eros e Thánatos / A Bela e a Besta: fronte á estética kantiana. Un novo modelo de beleza: Dave Hickey. Perversión e perturbación: a fascinación polo belo e espantoso de Dostoyevski. Sexo, morte, transcendencia e inmortalidade, enfermidade e dexeneración Os artistas de Sensation e outros modelos.
9. De novo a pintura.	Os modelos. A persistencia da tradición. Máis aló do material. Os xéneros dilúense como pintura. Uns espazos de comportamento social: A fotografía como pintura. A pintura como espazo da totalidade: o campo amplo. As novas abstraccións. Realismos, hiperrealismos e neokitsch. Os apropiacionismos e a fotografía.
10. As novas posicións estéticas despois do 11 de setembro de 2001.	O proceso mundializador.
11. O mundo artístico entre 1945 e o nacemento da conciencia postmoderna.	Os anos 80 do século XX: Das Neovanguardias á ruptura do concepto de vangarda.
12.- O século XX:	Do nacemento da Modernidade ao desenvolvemento das Vangardas históricas (1900-1945).
13.- A arte na Europa da primeira contemporaneidade.	O século XIX: Neoclasicismo e Romanticismo. Un artista revolucionario: Goya. Variacións artísticas na época das revolucións liberais e da revolución industrial: Realismo, Impresionismo e Postimpresionismo. Simbolismo e Modernismo. O realismo máxico.
14. A arte da Europa Moderna:	O Barroco e o Renacemento. As súas posicións estéticas a través das artes visuais.
15.- A arte na Idade Media.	Do paleocristiano e Bizancio ás variantes prerrománicas occidentais. A arte árabe e os modelos da España musulmá. O románico e o gótico. O mudéjar.
16.-A orixe da arte:	A prehistoria entre Altamira e a rexión levantina. Os Petróglifos. A arte no antigo Oriente: Exipto. A antigüidade clásica: Grecia e Roma.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	40	70
Saídas de estudo/prácticas de campo	5	12	17
Seminario	4	28	32
Debate	6	0	6
Titoría en grupo	4	0	4
Probas de resposta curta	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición de temas
Saídas de estudo/prácticas de campo	SAÍDAS DE ESTUDOS: Febreiro: Visita ó Museo de Pontevedra. Marzo: Visita ó CGAC de Santiago de Compostela. Abril: Visita ó MARCO de Vigo Maio: Visita MACUF de A Coruña Visitas a monumentos históricos da cidade. Visitas a exposicións temporais que garden relación cos contidos da materia (Pendente de confirmación. Anunciarase cando coñezamos a programación das distintas institucións)
Seminario	Traballos en grupo sobre os temas propostos
Debate	Debates sobre os temas expostos na clase o saídas de campo
Titoría en grupo	Revisión dos traballos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Saídas de estudo/prácticas de campo	SAÍDAS DE ESTUDOS: Febreiro: Visita ó Museo de Pontevedra. Marzo: Visita ó CGAC de Santiago de Compostela. Abril: Visita ó MARCO de Vigo Maio: Visita MACUF de A Coruña Visitas a monumentos históricos da cidade. Visitas a exposicións temporais que garden relación cos contidos da materia (Pendente de confirmación. Anunciarase cando coñezamos a programación das distintas institucións)
Debate	Debates sobre os temas expostos na clase o saídas de campo
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Seminarios: Traballos en grupo sobre os temas propostos Titoría en grupo: Revisión dos traballos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Lección maxistral	Sesión maxistral	50	B1 B15	C1 C2 C4 C5 C6 C8 C37
Traballos e proxectos	Traballos e proxectos	50	B1 B15	C1 C2 C4 C5 C6 C8 C37

Outros comentarios sobre a Avaliación

Valoraranse os seguintes requisitos: A participación en todas as actividades que se suxiran nas clases. A lectura comprensiva de textos. A capacidade para expresarse oralmente en público. A asistencia a clase. O manexo e consulta dos fondos bibliográficos e videográficos da biblioteca da Facultade. Pautas para a millora para a recuperación: Titorías nas que podremos ir vendo a evolución e aprendizaxe. Probas escritas e orais, nas que poremos en común os avances e estado actual do rendemento individual e en grupo. Probas de auto-reflexión nas que cada grupo ou persoa poida reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos traballando, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.

Probas de avaliación extraordinarias de xullo e fin de carreira: Exame escrito sobre os contidos do curso e entrega de 2 traballos prácticos.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias <http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BOZAL, V., **Modernos y postmodernos.**, Historia 16., 1993.

BURKHARD, R. y GROSENICK, U., **Arte para el siglo XXI. Art Millennium. Edit. Taschen. Madrid, 1999**, Edit. Taschen., 1999

CASTRO, X. A., **As mazáns de Yoko Ono. Ensaio de introducción a arte despois de 1980.**, Edit. Espiral M, AA.VV., **Timer. Intimità/ Intimacy. L'arte contemporánea dopo l'undice settembre. La Triennale de Milán**, Edit. Skira., 2007

AA.VV., **Bienal de Venecia, Bienal de Lyon, Bienal de La Habana, Documenta de Kassel, Skulptur Pr**, AA.VV., **Cher Peintre, Lieber Maler, Dear Painter.**, 2002.

AA.VV., **Sculpture. Projects in Mnster**., 1977, 1987, 1997, 20

AA.VV., **The triumph of Painting.**, Saatchi Gallery., 2004, 2005

AA.VV., **Documenta de Kassel**., 1997, 2002, 2007, 20

AA.VV., **Bienal de Venecia**., 2009, 2011, 2013, 201

CONNOR, S., **Cultura posmoderna. Introducción a las teorías de la contemporaneidad.**, Ed Akal.,

DANTO, A., **Después del fin del arte. El arte contemporáneo y el linde de la historia.**, Edic. Paidós.,

FOSTER, H., **El retorno de lo real.**, Edit. Akal., 2001.

FREELAND, C., **Pero, ¿Es esto arte?**, Edit. Cátedra., 2003

GOMPERTZ, Will, **¡Qué miras! 150 años de arte moderno**, Edit. Taurus., 2013

GROSENICK, U y RIEMSCHEIDER, B., **Art Now. Arte y artistas a principios del Nuevo milenio.**, Edit. Taschen., 1999

GUASCH, A.M., **El arte último del siglo XX. Del Postminimalismo a lo multicultural.**, Ed., Alianza,

GUASCH, A.M., **Los manifiestos del arte postmoderno. Textos de exposiciones, 1980-1995.**, Edt. AKAL.,

HONNEF, K., **Arte contemporáneo.**, Ed. Taschen., 1991

HUYSEN, A., **Modernidad y posmodernidad.**, Alianza Ed., 1988.

INDERMANN, A., **Coleccionar arte contemporáneo.**, Edit. Taschen., 2006

MARCHÁN FIZ, S., **Del arte objetual al arte del concepto.**, Edt. AKAL.,

RAMÍREZ, J.A. y CARRILLO, J. (Edits.), **Tendencias del arte, arte de tendencias a principios**, Edit. Cátedra,

RAMONET, I., **Un mundo sin rumbo. Crisis fin de siglo.**, Edit. Debate., 1997

RUSH, M., **Nuevas expresiones artísticas a finales del siglo XX.**, Edit. Destino., 2002

THOMPSON, Don, **El tiburón de los 12 millones de dólares. La curiosa economía del arte contemporáneo y las casas de subastas.**, Ariel., 2010

VV.AA., **La postmodernidad**, Edic. Kairós., 1985.

VV.AA., **Modernidad y postmodernidad.**, Alianza Edit., 1988.

VV.AA., **Historia Universal del arte. El siglo XX y Tendencias del arte actual. Volúmenes IX y XI**, Edt. Planeta,

VV.AA., **Creación artística y mujeres. Recuperar la memoria**, Narcea. S.A. de Ediciones., 2000

Bibliografía Complementaria

REIMSCHEIDER, B. y GROSENICK, **El arte de hoy.**,

TAYLOR, B., **Arte hoy**,

VATTIMO y otros., **En torno a la postmodernidad**,

VV. AA., **Historia del arte. Últimas tendencias.**,

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Outros comentarios

Tutorías: Despacho do profesor Martes de 9 a 12 h. xoves de 17:30 a 19:30 h.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas escultóricas				
Materia	Técnicas escultóricas			
Código	P01G010V01203			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Loeck Hernández, Juan			
Profesorado	Loeck Hernández, Juan Rueda López, Isabel			
Correo-e	jloeck@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	É unha materia onde o alumno ten que adquirir os coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da escultura.			

Competencias	
Código	
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos dos materiais e útiles propios da práctica escultórica.Como son o espazo, tempo, percorrido, forma, obxecto, a luz..	C12
Coñecementos básicos dos procedementos tales como a escultura *objetual, as instalacións, as intervencións, as *permanece, a *construccion, as *viocreaciones, todas estes e os que vaia xurdindo aplicados á creación escultórica.	C12 C14
Coñecementos básicos de métodos de produción escultórica.	C9
Coñecemento do vocabulario e do código escultóricos.	C5 C6 C7
Capacidade para o manexo básico de útiles e maquinarias escultóricas.	C12 C31 C32
Capacidade para o manexo básico de materiais escultóricos.	C12 C31 C32
Capacidade para xerar e xestionar de forma básica unha obra escultórica.	C31
Habilidade para construír unha escultura nas súas diferentes técnicas nun nivel básico.	C31 C32 C42 C43

Habilidade para xerar sistemas de produción escultórica nun nivel básico.	C31 C42 C43
Habilidade no manexo de ferramentas e máquinas básicas para a produción escultórica.	C32 C42

Contidos

Tema	
Desenvolvemento histórico.	A evolución da escultura como actividades artísticas. A escultura na actualidade. A escultura como iconografía político-histórica
A configuración *tridimensional da forma.	Espazo e volume.
Estética das proporcións.	Os canons. A importancia do esbozo.
Accións clásicas do proceso *escultórico.	Teorías aditivas sustractivas e permutativas. Teorías construtivas.
Procedementos e útiles do modelado.	A talla e a construción. A textura. A cor na escultura e a cor como característica intrínseca do material.
Teorías físicas da *tridimensionalidad.	Dimensión, proporción, simetría e equilibrio, escala, gravidade, peso, recursos comparativos. Ritmo e articulación. Movemento e repouso no vulto redondo.
Métodos de reprodución *tridimensional.	Concepto de orixinal e réplica, obxecto natural e obxecto transformado. A repetición como recurso.
A estrutura.	Estruturas abertas, pechadas e outro tipo de estruturas.
Recursos *compositivos.	A silueta e a sombra. O plano e o volumétrico.
Aproximacións xerais ao obxecto.	O collage, objet trouvé, ready-made, assemblage, poema-obxecto
Contexto social.	Traballos de campo. Sistemas de documentación. Introducción á memoria-dossier.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	30	50	80
Obradoiro	18	9	27
Titoría en grupo	2	0	2
Traballo tutelado	0	11	11
Lección maxistral	10	10	20
Cartafol/dossier	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Os estudantes traballan individualmente ou en grupo sempre baixo a supervisión do profesor
Obradoiro	O estudante terá que realizar diversas experimentacións con distintos materiais nos diferentes talleres e espazos. Todos os alumnos tendrán que realizar obrigatoriamente os cursos de apoio á docencia dos talleres de metal e madeira que se impartiran no primeiro cuadrimestre
Titoría en grupo	Todos os alumnos tendrán un seguimento individualizado e tutorizado semanalmente polo profesor
Traballo tutelado	A partir das clases teóricas onde se realíza un percorrido visual e teórico da arte e dos artistas dos dous últimos séculos, o alumno realiza traballos escritos e unha proba de avaliación destes coñecementos
Lección maxistral	Clases teóricas sobre a arte contemporánea e máis concretamente sobre escultura moderna e actual. Exposición de aspectos teóricos da materia, procesos e procedementos e presentación dos traballos de aula que se desenvolverán.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Traballos de aula: seguimento diario na clase do desenvolvemento dos traballos propostos. A duración de cada exercicio de clase será dunha ou dúas semanas.
Obradoiro	Talleres: seguimento in situ do traballo realizado, apoio técnico ao uso de materiais e ferramentas.
Traballo tutelado	Traballos tutelados: seguimento individualizado durante o proceso de recollida de información, redacción, etc.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballos de aula	Avaliarase o resultado obtido segundo a formulación do exercicio e a aptitude demostrada.	55	C9 C12 C14 C31 C32 C42 C43
Obradoiro	Avaliarase a asistencia e participación.	20	C9 C12 C14 C31 C32 C42 C43
Traballo tutelado	Claridade na exposición dos conceptos utilizados. Presentación adecuada do traballo.	10	C6 C7 C9 C31
Lección maxistral	Avaliarase a asistencia e participación.	15	C5 C6 C7 C9

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria ordinaria: evaluarase no seu conxunto todos os traballos entregados ao longo do curso.

Convocatorias extraordinarias: Entregaranse os traballos pendentes e os que os docentes consideren oportunos.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Krauss, R., **Pasajes de la Escultura Moderna**, 1, Akal, 2002
 Marchán Fiz, S., **Del arte objetual al arte de concepto**, 3, Akal, 1986
 Plowman, J., **Enciclopedia de técnicas escultóricas**, 2, Acanto, 1998
 Read, H., **La escultura moderna**, 1, Destino, 1994
 Wittkower, R. y M., **La escultura: procesos y principios**, 5, Alianza, 1984
 VVAA, **Conceptos Fundamentales del Lenguaje Escultórico**, 1, Akal, Bellas Artes, 2006
 VVAA, **Procedimientos y Materiales en la Obra Escultórica**, 1, Akal, Bellas Artes, 2009

Bibliografía Complementaria

Beljon, J.J., **Gramática del Arte**, 1, Celeste ediciones, 1993
 Berger, J., **Modos de ver**, 6, Gustavo Gili, 2001
 Ghyca, M.C., **Estética de las proporciones en la naturaleza y en las artes multiculturales**, 3, Poseidón, 1983
 Krauss, R., **La originalidad de la vanguardia y otros mitos artísticos**, 1, Alianza, 1996
 Munari, B., **¿Cómo nacen los objetos? Apuntes para una metodología proyectual**, 1, Gustavo Gili, 1983
 Pirson, J.F., **La estructura y el objeto**, 1, Promociones y Publicaciones Universitarias, 1988

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Escultura/P01G010V01304
 Producción artística: Obxecto e espazo/P01G010V01603

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Outros comentarios

Lémbrese a importancia da asistencia ás clases teóricas e de taller, e a realización na aula dos exercicios propostos polos profesores.

Insístese en que, salvo que se indique ex-profeso o contrario, (traballos non presenciais) non se avaliasen co mesmo criterio

aqueles exercicios de aula que non fosen realizados en presenza dos profesores.

Horarios de titorías dos profesores:

Isabel Rueda, mércores de 8:30 a 14:30 h.

Juán Loeck, mércores de 9 a 10:30 ; de 20:00 a 21:30 h. e xoves de 9 a 10:30 e de 20 a 21:30 h.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Técnicas fotográficas				
Materia	Técnicas fotográficas			
Código	P01G010V01204			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Pintura			
Coordinador/a	Rodríguez Caldas, María del Mar			
Profesorado	Rodríguez Caldas, María del Mar Tejo Veloso, Carlos			
Correo-e	marcaldas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O alumnado matriculado nesta materia usou a cámara fotográfica en diferentes contextos, aínda que non se cursara ningunha materia que abordase a fotografía tanto no aspecto práctico como no teórico. Este é o motivo principal polo que nesta materia partírase de cero. A materia enfocárase desde un punto de vista eminentemente práctico fundamentándose no manexo da cámara e no proceso de obtención das imaxes fotográficas. Asemade, propiciárase un achegamento á historia e a estética fotográfica.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
C2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
C5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
C39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
C48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumnado será capaz de coñecer o vocabulario e códigos fotográficos.	C6 C7
O alumnado será capaz de manexar cámaras e outros dispositivos fotográficos.	C12 C14
O alumnado será capaz de xerar e xestionar de xeito básico unha imaxe fotográfica.	C31 C32

O alumnado será capaz de entender o valor creativo da fotografía.		C2 C6 C14
O alumnado será capaz de entender o valor interdisciplinar da fotografía.		C5 C6 C7 C39
O alumnado será capaz de entender o valor documental, de análise e de xeración de imaxes da fotografía na creación artística.	B1 B2	C5 C6 C7 C48
O alumnado será capaz de xerar e xestionar dun xeito básico imaxes fotográficas dixitais.		C31 C32 C42 C43
O alumnado será capaz de xerar e xestionar dun xeito básico imaxes fotográficas analoxicas.		C31 C32 C42 C43
O alumnado será capaz de xerar sistemas de produción fotográfica nun nivel básico.		C31 C32 C42 C43
O alumnado será capaz de manexar dispositivos e materiais básicos para a produción fotográfica.		C32 C42
O alumnado será capaz de integrar a fotografía en procesos creativos.		C42 C43
O alumnado será capaz de utilizar a fotografía como documento e medio de análise visual.	B1 B2	C36

Contidos

Tema	
EMULSIÓNS FOTOGRÁFICAS	Concepto de substancia fotosensible. Tipos de emulsións. O proceso de revelado do papel. Tipos de papeis. O fotograma como instrumento de creación.
CÁMARA FOTOGRÁFICA	A cámara fotográfica. Lonxitude focal. Obxectivos. Diafragma/profundidade de campo. Velocidade de exposición/movemento. Elección do par diafragma-velocidade. Medición da luz.
REVELADO DO NEGATIVO	Películas en branco e negro. Tipos e características. Proceso de revelado do negativo en branco e negro. Factores. Dilución, axitación, temperatura, tempo. Influencia do revelado no grao, resolución, contraste, densidade, compensación, etc. Forzado.
POSITIVADO	Ampliadora. Elementos. Proceso de positivado en branco e negro. Contactos, tiras de proba e copia fotográfica
FOTOGRAFÍA DIXITAL	Capturadores de imaxe numérica. Estrutura da imaxe numérica. Arquivos de imaxe. Representación da cor. Formatos de arquivo. Dispositivos de reprodución. Realización de copias en cor. Diferentes procesos.
HISTORIA E ESTÉTICA DA FOTOGRAFÍA	Os diferentes usos da fotografía o longo da historia. A fotografía como medio de expresión artística. Correntes estéticas, movementos e principais autoras e autores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	45	45
Titoría en grupo	5	0	5
Prácticas de laboratorio	40	0	40
Presentacións/exposicións	5	0	5
Lección maxistral	5	0	5
Cartafol/dossier	5	0	5
Traballos e proxectos	0	45	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Aprendizaxe baseado en Realización autónoma de proxectos fotográficos a proposta do profesorado.
proxectos

Titoría en grupo	O profesorado asiste a un grupo de estudantes para a resolución de problemas na aula ou no laboratorio.
Prácticas de laboratorio	Os estudantes traballan individualmente ou en grupo baixo a supervisión do profesorado, no viero da materialización dos seus proxectos.
Presentacións/exposicións	O estudante, de maneira individual ou en grupo, presenta o resultado dos seus proxectos, métodos ou metodoloxías empregadas e análise e conclusión, ante o profesorado e un grupo de estudantes.
Lección maxistral	Clase maxistral con posible soporte de medios multimedia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	O profesorado propón proxectos proporcionando referentes artísticos e orientando sobre o desenvolvemento conceptual e os recursos técnicos para a súa realización.
Prácticas de laboratorio	O profesorado asiste ao alumnado, individualmente ou en grupo, na materialización dos seus traballos.
Titoría en grupo	O profesorado orienta aos estudantes sobre a resolución de problemas técnicos e conceptuais.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	O profesorado supervisa, individualmente e en grupo, a realización de traballos e proxectos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Aprendizaxe baseado en proxectos	Desenvolver e manexar a cámara e os procesos e conceptos abordados. Desenvolver as imaxes fotográficas desde unha perspectiva técnica, estética e conceptual.	5	C12 C14
Prácticas de laboratorio	Adquirir destreza no uso de aparatos e procesos fotográficos. Utilizar os medios adecuados para solucionar propostas concretas.	25	C2 C6 C14 C31 C32 C42 C43
Presentacións/exposicións	Adquirir destreza para presentar en público os traballos realizados. Potenciar a capacidade de análise e de síntese. Desenvolver a capacidade de diálogo no debate dos traballos presentados.	5	B1 B2 C42 C43
Lección maxistral	Entender a fotografía ao longo da historia e coñecer o seus valores estéticos. Coñecer basicamente o funcionamento dos medios e o laboratorio fotográfico.	5	C2 C6 C14 C31 C32 C42 C43
Cartafol/dossier	A disposición, inquietude e búsqueda de alternativas en todo momento coherentes cos proxectos na súa presentación e soporte físico.	5	B1 C36
Traballos e proxectos	Desenvolvemento e destreza no manexo da cámara e dos procesos e conceptos abordados. Desenvolvemento de imaxes fotográficas desde a perspectiva técnica, estética e conceptual.	55	C2 C6 C14 C31 C32 C42 C43

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria ordinaria: Entréganse os exercicios e proxectos propostos no curso, podéndose realizar, a maiores, unha proba teórico-práctica sobre os contidos da materia.

Convocatorias extraordinarias: Realizárase unha proba teórico-práctica sobre os contidos da materia.

Probas de avaliación de convocatorias extraordinarias

<http://belasartes.uvigo.es/bbaa/index.php?id=31>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BAQUÉ, Dominique, **La fotografía plástica: un arte paradójico**, Gustavo Gili, 2003

BENJAMIN, Walter, **Sobre la fotografía**, Pre-Textos, 2004

FONTCUBERTA, Joan, **Estética fotográfica : una selección de textos**, Gustavo Gili, 2003

FONTCUBERTA, Joan, **Fotografía conceptos y procedimientos**, Gustavo Gili, 1990

FREUND, Gisèle, **La Fotografía como Documento Social**, Gustavo Gili, 1976

NEWHALL, Beaumont, **Historia de la fotografía**, Gustavo Gili, 1983

SONTAG, Susan, **Sobre la fotografía**, Edhasa, 1981

Bibliografía Complementaria

CLARK, Marga, **Impresiones fotográficas. El universo actual de la representación**, Julio Ollero/ Instituto de Estética y Teoría de la, 1991

JEFFREY, Ian, **La fotografía: una breve historia**, Destino, 1997

RIBALTA, Jorge, **Efecto real : debates posmodernos sobre fotografía**, Gustavo Gili, 2004

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Proxectos fotográficos/P01G010V01907

Outros comentarios

Titorías:

Carlos Tejo: martes de 09:00 a 14:00 e mércores 10:00 a 11:00. Despacho área de pintura 2º piso. email: carlos.tejo@uvigo.es

Mar Caldas: 1º cuatrimestre: mércores de 15.30 a 21.30. / 2º cuatrimestre. Jueves: de 9.30 a 10.30, de 14.30 a 16.00, de 20.00 a 21.30. Viernes: de 14.30 a 15.00, de 20.00 a 21.30 despacho área de pintura 2º piso. email: marcaldas@uvigo.es